

Emmasingel 1
9726 AH Groningen
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.rdi.nl
info@rdi.nl

Opgemaakt door
R.A. Huiskens

Nummer
AO 106

Bijlagen

1. Storingsmeldingen 2023
2. Input voor AO106
3. Evaluatie LSA Pilot
4. RSPG21 016 final- RSPG Report on Spectrum Sharing
5. Brief inzake de 23 cm band WRC-23 9.1b
6. Factsheet 23cm RNSS
7. 23cm Monte Carlo Study March23
8. Aanpassingen voor de Regeling gebruik van frequentieruimte met meldingsplicht 2015

verslag

106^e Amateuroverleg

Onderwerp / Overlegorgaan

Datum bespreking

Plaats bespreking

18 april 2023, 13:30 – 16:00 uur
Amersfoort

Deelnemers

**Rijksinspectie Digitale
Infrastructuur (RDI):**

Niels Bredewout (vz)

Rean Huiskens (sc)

Sietse Anema

VERON:

Alle de Jong

Rob Hardenberg

Guido van den Berg

Peter Zwamborn

(deskundige a.p. 4.3)

VRZA:

Ron Goossen

Paul van Strien

Martin van Gils

Afwezig

DARU

Joop Noordzij

Afschrift aan

Alle genodigden

Agenda

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering. Hij geeft aan verheugd te zijn dat het AO weer structureel vorm heeft gekregen na de coronaperiode en maakt melding van de afwezigen. Er volgt een korte voorstelronde, omdat VERON een genodigde mee heeft genomen voor agendapunt 4.3. Afsluitend vermeldt de voorzitter dat we vandaag na dit AO afscheid nemen van Ron Goossen en Martin van Gils als veelvuldig deelnemers aan het AO vanuit VRZA. Na het AO zullen we daarom afsluiten met een borrel als dank voor al hun inzet in het AO in de afgelopen jaren. RDI heeft dit vrij kort van te voren georganiseerd,

en heeft het AO daarvoor naar later in de middag verplaatst. Daardoor kon DARU helaas geen afvaardiging meer naar dit AO sturen.

2. Mededelingen

2.1 Examens per 1 juli 2023 naar het CBR

De voorzitter geeft een toelichting over de inrichting van de examens voor radiozendamateurs bij het CBR. De verenigingen hebben in AO 105 aangegeven met name vragen te hebben over de bijzondere examens en hoe het CBR de kwaliteit van de examens bewaakt. Over de inrichting heeft het CBR contact met SRE. Er hebben al diverse gesprekken plaatsgevonden. Deze week is er opnieuw overleg tussen CBR en SRE.

Het CBR en de RDI zijn op dit moment druk met het regelen van alles wat voor de taakoverdracht nodig is. Er moet veel gebeuren, er zijn nauwe contacten onderling die goed verlopen. Onder andere het Mandaatbesluit en de wijziging van de Examenregeling bevinden zich op dit moment in de finale fase. We hebben er het volste vertrouwen in dat de taakoverdracht op 1 juli aanstaande plaatsvindt. In aanloop daar naartoe zal volgens de huidige planning vanaf 1 mei aanstaande de systemen van CBR 'live' gaan. Daardoor kunnen kandidaten en partijen zich vanaf dan aanmelden bij het CBR voor examens. Examens kunnen vanaf dat moment ingepland worden voor vanaf 1 juli. Vanaf dat moment kunnen kandidaten bij alle CBR locaties in het land terecht om examen te doen.

Het CBR werkt met een zogenaamd College van Deskundigen. Deze wordt ook voor de RZAM-examens ingericht, wat verantwoordelijk wordt voor de (controle op) de inhoud van de vragen en het examen. Waarschijnlijk zullen leden van SRE daar in plaatsnemen als leden die op dit moment ook nauw betrokken zijn bij de ontwikkeling van examenvragen en -antwoorden. De leden van het college krijgen een vergoeding voor de examenonderdelen waaraan zij bijdragen.

Naast het College van Deskundigen werkt het CBR ook met een klankbordgroep, waarin mogelijk ruimte is voor vertegenwoordigers van de verenigingen. Het gaat hier om een klankbordgroep waarin 'opleiders' 1 á 2 keer per jaar kunnen samenkomen om de ontwikkelingen in het veld en voor de opleidingen en examens uit te wisselen. De klankbordgroep wordt later ingericht. Eerst gaat CBR 'draaien' met het afnemen van de examens.

Voor wat betreft de 'bijzondere examens', zullen daarvoor de nodige mogelijkheden blijven bestaan. Daarin verandert er wel wat, maar in grote lijnen blijven de mogelijkheden gelijk. Zo zijn er mogelijkheden om extra tijd te reserveren voor een examen, of om examens te laten voorlezen. Een bijzonder examen kan een kandidaat zelf aanvragen bij het CBR.. Over andere mogelijkheden voor 'bijzondere examens' zijn het CBR en SRE nog in gesprek. Dit zijn maatwerkoplossingen. Het CBR heeft bijvoorbeeld nog geen ervaring met visueel beperkte kandidaten, omdat andere producten die zij nu aanbieden allemaal met mobiliteit te maken hebben. Het CBR gaat hier een oplossing voor bedenken. Ook voor mensen die echt niet fysiek naar een examenlocatie van het CBR kunnen komen, wordt met SRE naar een

oplossing gezocht. De verwachting is dat SRE een rol zal blijven houden bij het afnemen van deze examens.

2.2 Overige

De RDI geeft aan dat zij een melding van iemand hebben ontvangen die via de post een brief heeft gekregen die van de RDI afkomstig lijkt, maar dat niet is. De brief gaat over het frequentiegebied tussen 433 en 435 MHz. Qua inhoud is de brief gelijk aan een bericht op de website van de RDI: <https://www.rdi.nl/documenten/publicaties/2020/06/22/het-frequentiegebied-tussen-433-en-435-megahertz>). Het lijkt een eenmalig incident. De RDI heeft verder nog geen meldingen ontvangen van dergelijke acties. De RDI waarschuwt in dit overleg wel dat er mogelijk een dergelijke brief bij andere zendamateurs op de mat zou kunnen vallen en dat deze niet van de RDI afkomstig is.

Er is een klacht bij de RDI ontvangen over een radiozendamateur die vanaf een vaartuig binnen/buiten/vanuit de territoriale wateren in Caraïbisch Nederland lijkt te zenden. RDI heeft contact gehad met de betreffende radiozendamateur. Er bleek sprake te zijn van een technische fout. Daarmee lijkt de kou uit de lucht. De radiozendamateur is gewezen op de regels en dat hij vanuit CN mogelijk gebonden is aan andere regels. Deze actie vanuit de RDI is teruggekoppeld aan VERON, die de klacht had ingediend.

VERON geeft aan signalen van leden te hebben ontvangen dat inloggen in het gebruikersportaal van RDI alleen nog met een smartphone zou kunnen. Niet iedereen heeft een smartphone en/of kan deze bedienen.

De RDI geeft hierop aan dat zij hier vaker vragen over krijgt, en geeft het signaal nogmaals door. Deze manier van inloggen is gekomen door extra informatiebeveiligingseisen voor inloggen met DigiD. RDI is hierop al over en naar verloop van tijd zullen ook andere diensten die gebruik maken van DigiD ook hiermee gaan werken.

3. Agendapunten RDI

3.1 Storingsmeldingen / rapportages

Het rapport 'Storingsmeldingen 2023' (bijlage 1 bij de agenda) wordt toegelicht. In aanvulling hierop wordt gewezen op een recente uitspraak van de Rechtbank Rotterdam. De uitspraak is niet gepubliceerd. In de uitspraak van de Politierechter wordt een stevige straf toegekend aan een radiozendamateur vanwege overtreding van de gebruiksvoorschriften, wat ook een overtreding van de Wet Economische Delicten is. Het niet opvolgen van de bepalingen op basis van de Telecommunicatiewet kan dus leiden tot forse straffen via strafrechtelijk optreden.

Verder merkt RDI dat de kwaliteit van zonnepaneelsystemen verbetert. Tegenwoordig zien we steeds meer kliksystemen, wat installatie vereenvoudigt. Daarmee zien we een gelijk blijvend aantal storingen bij een toename van het aantal zonnepaneel-systemen. De RDI is veel betrokken bij het erop wijzen dat EMC voor deze partijen ook van toepassing en van belang is. Het is zichtbaar bij fabrikanten en installateurs dat er meer aandacht voor is.

VERON geeft aan dat Wireless Power Transfer voor hen een aandachtspunt is. Zij vraagt of RDI daar metingen aan doen. Dit is bij de RDI-deelnemers niet bekend. Wel heeft WPT de aandacht van RDI op verschillende niveaus, bijvoorbeeld in internationale overleggen, maar ook door de collega's die concreet op een storingsmelding af gaan. De zorgen van radiozendamateurs voor EMC op dit punt speelt ook bij RDI. Vanuit Storingsmeldingen is dat vooral via storingen, dus als er al storing is ondervonden. De RDI heeft vooralsnog een reactieve rol.

Hierop nuanceert VERON door aan te geven dat het hierbij vooral gaat om wireless oplaadpunten voor auto's, bussen en vrachtwagens. In Engeland zijn hier mogelijk al proeven mee, in het frequentiegebied tussen 70 en 90 kHz.

Afsluitend voor dit agenda-onderdeel meldt VERON dat er een promotiedatum bekend is voor het promotieonderzoek van Koos Fockens, te weten 20 oktober 2023. Het promotieonderzoek gaat over: "Cumulation of man-made radio noise. A Quest for causes of the increase of radio noise in residential areas". Het proefschrift beperkt zich tot het frequentiebereik van 500 kHz tot 50 MHz.

4. Agendapunten verenigingen

4.1 Verwarring over het verslag van AO-105

Het verslag van AO-105 heeft wat onduidelijkheden met zich gebracht bij verschillende radiozendamateurs. Onderaan pagina 4 staat vermeld:

"Het agentschap krijgt steeds meer signalen dat radiozendamateurs met hun amateurapparatuur zenden op de 27MC en 433 Megahertz. Dit is niet toegestaan en levert een overtreding op. Indien men op deze banden wil zenden, is daar apparatuur voor, specifiek voor vergunningsvrije banden."

Het bovenstaande heeft enige verwarring bij leden van de verenigingen veroorzaakt. De verenigingen stellen daarom voor alsnog een correctie in het verslag aan te brengen en dit ook expliciet in het volgende verslag te vermelden. Hun voorstel:

"Het agentschap krijgt steeds meer signalen dat radiozendamateurs met hun amateurapparatuur zenden op de 27MC en 433-435 Megahertz om verbindingen te maken met vergunningvrij gebruikers. Dit is niet toegestaan en levert een overtreding op. Indien men op deze banden verbindingen wil maken met vergunningvrij gebruikers, dan is daar apparatuur voor, specifiek voor vergunningsvrije banden." Bovendien kan voor meer details verwezen worden naar het artikel op de website van de RDI:

<https://www.rdi.nl/onderwerpen/radiozendamateurs/documenten/publicaties/2020/06/22/hetfrequentiegebied-tussen-433-en-435-megahertz.>"

De voorzitter dankt de verenigingen voor het doorgeven van dit signaal en ook voor het concrete tekstvoorstel. De voorzitter geeft aan dat het verslag van AO-105 niet meer aanpassen kan worden nu het al is vastgesteld. Het voorstel is om dit punt expliciet op te nemen in het verslag van AO-106.

De verenigingen zijn akkoord met het voorstel om de verduidelijking in het verslag van AO-106 op te nemen.

4.2 Voortgang overgang examens naar CBR

Dit onderdeel is besproken onder agendapunt 2.1. Hiermee is het voldoende behandeld.

4.3 ICNIRP Blootstellingslimieten

In AO-105 heeft Margaux Morssink, van het Ministerie van EZK, een presentatie gegeven over de conceptwijziging van het Frequentiebesluit, waarbij blootstellingslimieten voor radiozendamateurs worden ingevoerd. De verenigingen hebben de gelegenheid gekregen om hierop een reactie te geven. In navolging hiervan wil VERON, in het bijzijn van Peter Zwamborn, van de gelegenheid gebruik maken om hun reactie nader toe te lichten en/of aan te vullen.

De voorzitter zet uiteen dat er in aanloop naar dit AO contact is geweest tussen de RDI en EZK. Het onderwerp is één die bij de beleidsdirectie van het Ministerie ligt en niet bij de RDI. Vanuit het AO kan VERON dan ook enkel gehoord worden. VERON heeft in haar reactie op de conceptwijziging aangegeven dat zij de conceptwijziging van het Frequentiebesluit juridisch niet waterdicht en niet toekomstig bestendig vinden. VERON dringt er daarom op aan om de radiozendamateurs te vrijwaren van mogelijke beperkingen, omdat de kans dat zij de blootstellingslimieten beperken te verwaarlozen zou zijn. Zij stelt dan ook voor de radiozendamateurs niet te noemen in de conceptwijziging.

De voorzitter geeft hierop mee dat vanuit EZK aangegeven is dat de verwachting is dat de bijdrage van radiozendamateurs inderdaad klein is, maar dat in de conceptwijziging voorop staat dat elke frequentiegebruiker rekenschap dient te geven van de gevolgen die het gebruik van frequentieruimte met zich meebrengen. Dat ziet ook op het niet overschrijden van de blootstellingslimieten. Beleidsmatig wil het Ministerie daarin geen verder onderscheid maken dan wettelijk is vastgelegd. De formulering van radiozendamateurs is juist op deze manier geformuleerd om recht te doen aan de positie van de radiozendamateur ten opzichte van bijvoorbeeld een mobiele operator of een publieke frequentiegebruiker. Radiozendamateurs hoeven op basis van de conceptwijziging geen kwaliteitsprocedure uit te voeren of maatregelen te nemen bij cumulatie. Vanuit de beleidsdirectie wordt geen verdere wijziging ten aanzien van de frequentiegebruikers voorzien.

Peter Zwamborn geeft hierop aan dat voor VERON de RDI feitelijk het RZAM-portaal is, omdat ze geen ingang hebben bij het Ministerie. Vandaar dat VERON via deze weg nog nadere input wil geven. Het moet gezien worden als een hulpvraag om binnen de beleidsdirectie dit onderwerp te bespreken.

Volgens VERON wordt met deze wijziging een probleem opgelost wat volgens hen niet bestaat. Met de samengestelde blootstelling zou je als zendamateur je best moeten doen om boven de ICNIRP-norm te komen. Anderzijds heeft Peter Zwamborn vanuit TNO onderzoek gedaan naar veldsterktes. Als er 6 V/m wordt gemeten, dan is dat al veel, aldus Peter Zwamborn.

De norm voor radiozendamateurs wordt in de conceptwijziging gesteld op 5% van de ICNIRP-norm, maar providers mogen wel tot 100% van de norm. Het lijkt niet op gelijke monniken, gelijke kappen. Het is voor VERON niet duidelijk wat het probleem is of dat deze er is geweest. Niet bekend is of er ooit een

probleem is geweest tussen radiozendamateurs en providers. Radiozendamateurs moesten altijd al binnen de limieten blijven. Waarom moet dat nu aangepast en waarom die 5%? Het voorstel vanuit VERON is om een standaard te definiëren voor radiozendamateurs. Als er binnen een beperkte omgeving van een radiozendamateur geen provider is, dan is er niks aan de hand. Als wel, dan kan je extra aandacht geven als er mensen op daken komen.

VERON zou daarnaast graag meer duidelijkheid hebben over het proces. Wat is de planning en hoe verloopt het proces verder. Specifiek doet Peter Zwamborn de handreiking dat hij graag in contact zou komen met de betreffende beleidsadviseurs van het Ministerie om mee te denken over het scherp krijgen van het probleem en ook vooral mee te denken aan een oplossing.

De voorzitter sluit dit onderdeel af door aan te geven dat de RDI de signalen zal teruggeven aan de beleidskern en dat daar ook het voorstel tot contact zal worden neergelegd.

4.4 Aanvragen/wijzigen bijzondere roepnamen

VERON heeft dit onderwerp als agendapunt aangedragen en licht dit als volgt toe. In de huidige procedure is het niet mogelijk om achteraf correcties aan te brengen bij aangevraagde bijzondere roepnamen. Met name is het niet mogelijk gebleken de looptijd (zowel start- als einddatum) aan te passen. Ook een telefoontje met de helpdesk biedt geen oplossing. VERON vraagt of het mogelijk is hier verbetering in aan te brengen. Dit punt wordt aangedragen omdat er door iemand een aanvraag voor bijzondere roepnaam is gedaan. Per ongeluk is daarbij een foutje gemaakt. Wijziging kan niet, wat als vreemd wordt ervaren.

De voorzitter bevestigt dat eenmaal aangevraagde en toegekende bijzondere roepnamen niet meer aangepast kunnen worden. De mogelijkheid om bijzondere roepnamen aan te vragen is een extra service en is niet verplicht o.b.v. ITU-regelgeving. De RDI brengt hiervoor ook geen (extra) kosten in rekening. In het verleden kenden deze bijzondere roepnamen een geldigheidsduur van maximaal 28 dagen. Op verzoek van de doelgroep is dat uitgebreid naar maximaal een jaar. Wijzigen of intrekken van dergelijke roepnamen kan inderdaad niet. Die functionaliteit is niet ingebouwd in het ICT-systeem. Dit kan ook niet (handmatig) gedaan worden 'achter de schermen'. De RDI wijst hier ook uitdrukkelijk op, op de site. Op korte termijn is hier geen verandering in mogelijk. ICT-aanpassingen bouwen kost veel tijd en geld. Alles met een ICT-component komt op een lange lijst. Een dergelijke aanpassing zal in het licht van andere ICT-projecten een lage prioriteit hebben. Voor nu blijft vooral het advies zelf goed op te letten bij het aanvragen van bijzondere roepnamen.

4.5 Voorstel uitbreiding van de suffix van roepnamen

Het verzoek vanuit VRZA is om de samenstelling van de roepnamen te implementeren conform de artikelen in paragraaf 30 van de ITU Radio Regulations (RR) (de artikelen 19.67 t/m 19.69). Volgens VRZA laat de RR toe dat er suffixen van 4 of zelfs 5 karakters worden toegekend. Nederland hanteert maximaal 3 karakters voor een suffix.

Vanuit VRZA ligt Ron Goossen toe dat hij, maar ook één van de leden, bij de RDI hebben verzocht om de aanpassing van de verenigingssuffix in ééntje met 4 of 5 karakters. Hierover zou ook een eerdere toezegging vanuit de RDI geweest zijn in het AO. VRZA kon echter niet terugvinden wanneer dat zou zijn besproken in een AO.

De voorzitter geeft aan dat de RDI naar het verzoek heeft gekeken. Uit de RR blijkt dat de suffix maximaal 4 karakters mag hebben. Administraties mogen daarin zelf een keuze maken, maar het maximum is 4 karakter. In het roepletterbeleid van de RDI staat vermeld dat wij in Nederland niet meer dan 3 karakters in een suffix toekennen, bijzondere identificaties uitgezonderd. De RDI kan verder nergens iets terug vinden over een dergelijke toezegging in een AO in het verleden over aanpassing van het aantal karakters in de suffix. Dit is niet in de verslagen opgenomen.

Mocht er een noodzaak zijn om het roepletterbeleid aan te passen, dan is er altijd ruimte om daar naar te kijken. Er moet daarvoor wel een goede objectiveerbare reden zijn. Als die er is, dan is de RDI altijd bereid om te kijken naar wat en hoe het gewijzigd moet worden omdat daartoe dan ook een noodzaak bestaat. Dit staat nog los van de ICT-uitdaging die een dergelijke aanpassing met zich brengt. Maar als dit noodzakelijk is voor de uitgifte van roepletters, dan is het eenvoudiger te prioriteren.

VRZA geeft hierop aan dat zij niet weten of er een tekort is aan suffixen op dit moment. Het zendstation van de vereniging heeft een *special call*. Zij gebruiken 'PI4VRZ-A'. Als het mogelijk is, zou er zeker een wens zijn om daar 'PI4VRZA' van te maken. De noodzaak is er niet, maar wel de wens.

De voorzitter begrijpt de wens. Daarvoor is wel aanpassing in beleid en ICT noodzakelijk. Gezien het ontbreken van een noodzaak daartoe, ziet de RDI geen reden om hier op in te zetten.

4.6 Procedure zendbeperkingen 2300 MHz band

VERON zet uiteen dat de zendbeperkingen, zoals deze momenteel worden opgelegd door de RDI, voor hen niet acceptabel zijn. De informatievoorziening in de omschrijving van de zendbeperkingen op de website kan volgens VERON beter en zij vraagt zich af of zendbeperkingen niet buitenproportioneel langer duren dan het geplande evenement. Vanuit leden is er veel onbegrip over de duur en het gebied van de zendbeperking zoals op de RDI-site vermeld. In het verleden stonden de coördinaten van het evenement genoemd in de berichtgeving. Nu staat dat er niet meer op. VERON verzoekt dan ook om kritisch te kijken waarom de zendbeperkingen zoveel langer duren dan het evenement en of er ruimte is voor het preciseren van de aanduiding van de beperking. Tevens stelt VERON de vraag of de grens niet dynamisch bepaald kan worden? Ook vraagt zij of het zo geregeld kan worden dat het onderste kanaal als laatste uitgegeven kan worden (via het Licensed Shared Access (LSA-systeem)).

In de reactie op het verzoek legt RDI uit dat de informatie op de site is bedoeld als hulpmiddel voor de radiozendamateurs. De radiozendamateur is

secundair gebruiker in deze band, dus deze moet altijd voorrang geven aan primaire gebruik. Ook als er helemaal geen informatie over op de website zou staan. Het attendeert zendamateurs erop dat er mogelijk primair frequentiegebruik plaatsvindt in een bepaald gebied. Daarmee kunnen zij bijvoorbeeld gerichter uitluisteren. Dat de informatie op de site een periode aangeeft die langer is dan het evenement, heeft te maken met de op- en afbouw van de evenementlocatie.

VERON geeft aan dat radiozendamateurs graag inzicht zouden willen in verleende vergunningen om daar specifiekere rekening mee te kunnen houden. Dit zou kunnen via een inkijsfunctie voor radiozendamateurs in het LSA-systeem.

De voorzitter antwoordt hierop dat de inkijsfunctie eerder al eens ter sprake is gekomen. Hiervoor moet het LSA-systeem eerst volledig in gebruik genomen worden. Daarna wordt pas bekeken welke verder aanpassingen mogelijk en haalbaar zijn. Het systeem zit nog steeds in de pilot-fase. Er is nog geen zicht op een specifieke datum waarop het volledig 'live' gaat. Dit belemmert de ontwikkeling van de inkijsfunctie.

VERON beëindigt het agendapunt met de oproep om energie te steken in het shared gebruik, met de vraag of de informatie op de site verbeterd kan worden en of gekeken kan worden of de onderste kant van de band bij de vergunningverlening in enige mate ontzien worden. RDI geeft aan dat het nog eens goed zal kijken naar de teksten op de site (**actiepunt 106-01**).

4.7 Licensed Shared Access (LSA)

De Verenigingen willen graag bijgepraat worden over de stand van zaken van de ontwikkeling van het LSA-systeem en de doorontwikkeling ervan zodat het ook toegankelijk wordt voor radiozendamateurs.

Door de RDI wordt uitgelegd dat LSA is nog niet in gebruik is genomen. Het systeem bevindt zit nog in de fase van het afronden van de pilot-fase. De vraag is ook of dat dit jaar nog lukt om het systeem te finaliseren. De ICT is nog niet helemaal af. LSA zal eerst worden ingevoerd voor mobiele videosystemen (PMSE-video). Later worden andere gebruikers van deze frequentieband, zoals het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid aangesloten. De energie is er nu op gericht om LSA operationeel te maken. Het systeem moet eerst draaien voordat er over nieuwe functionaliteiten kan worden gesproken. Het heeft in deze fase geen zin om te spreken over het toevoegen van nieuwe functionaliteiten zonder dat de basis nog niet geheel functioneel is. De inkijsfunctie voor radiozendamateurs zit er nu nog niet in. Als alles live is, dan zou dit mogelijk toegevoegd kunnen worden.

Gezien de ontwikkelingen en de doorlooptijd ervan wordt overeengekomen om dit Actiepunt (98-01) af te voeren van de Actiepuntenlijst. Het punt wordt in plaats daarvan als agendapunt standaard opgenomen om de stand van zaken terug te koppelen.

4.8 Aanpassingen Regeling gebruik frequentieruimte met meldingsplicht 2015

Er zijn verschillende onderdelen die gewijzigd dienen te worden in bovengenoemde regeling en er zijn punten waarbij is verzocht om een aanpassing. Het gaat om de volgende punten

1. 50-50,5 MHz primair. Deze aanpassing zit in de pakketwijziging voor de wijziging van het NFP. Dat wordt steeds vertraagd, maar is in de maak.
2. 50-50,5 MHz vermogen naar 400 watt
3. Technologieneutraal opstellen
4. Typefout bandgrens N-herijking (14,25 moet zijn 14,35)
5. Radiozendapparaten vervangen door radioapparaten.

RDI is gestart met de voorbereidingen voor de wijziging. Daarin nemen we de punten 3, 4 en 5 mee. Punt 1 is één die via de aanpassing van het NFP mee gaat, dat valt buiten deze Regeling. Punt 2, het verzoek om het toegestane vermogen in de 50,0-50,5 MHz te verhogen naar 400 watt, wordt niet doorgevoerd. Er is sprake van een co-primaire status ten opzichte van de andere diensten in die band, te weten Defensie en videoverbindingen op metrostations (overdracht van videobeelden naar de bestuurder). Deze laatstgenoemde verkrijgt voorrang op radiozendamateurs. Vanwege het risico op verstoringen wordt het vermogen niet verhoogd naar 400 watt. Het vermogen wordt maximaal 120 watt voor het primaire deel, ongeacht de modulatiesoort. De RDI is van oordeel dat hiermee al de grenzen worden opgezocht, maar kan hiermee toch instemmen, ook omdat er in de praktijk veel standaardapparatuur wordt gebruikt die meer dan 30 watt vermogen maakt. Een beperking tot 100 watt is overwogen, maar we kiezen voor het inzetten op 120 watt, omdat we daarmee gelijk lopen met de toegestane vermogens voor F-amateurs in andere banden.

De te wijzigen onderdelen worden meegenomen in de eerstvolgende wijziging, waarbij ook andere wijzigingen doorgevoerd worden. Planning is dat deze wijziging eind Q3 dit jaar wordt bekendgemaakt en vanaf 1 januari 2024 inwerking zal treden. Voor alle besproken wijzigingen geldt dat RDI zal voorstellen om deze door te voeren, maar dat het uiteindelijk aan EZK is om deze vast te stellen, en dat uiteindelijk de Minister van EZK zal moeten ondertekenen.

VERON geeft aan dat er een Europees systeem voor rail lijkt te komen. Dat zou volgens haar gevolgen kunnen hebben voor de toegestane zendvermogens in de 50-50,5 MHz. Zij stelt de vraag of het wel proportioneel is om een eventuele beperking van zendvermogen als gevolg van dit Europese rail systeem landelijk op te leggen nu alleen de Randstand metrodiensten kent. Nederland wijkt volgens VERON in deze band al erg af van andere EU-landen. Ook vraagt zij of de karakteristieken van een dergelijk Rail-systeem al bekend zijn.

De voorzitter antwoordt dat een regionale scheiding in Nederland onwenselijk lijkt. De RDI maakt hierin een eigen afweging. De karakteristieken van het systeem zijn niet bekend bij de RDI. Als frequentiegebruik in de band wijzigt, dan ontstaat er een andere situatie en kan er opnieuw een overweging gemaakt worden. De verenigingen geven te kennen de aangevoerde argumenten voor de beperking tot 120 watt geenszins overtuigend te achten.

4.9 Afhandeling van punten op de actielijst

De verenigingen vragen aandacht voor een tijdige afhandeling van actiepunten. Ze geven aan daarin graag bij te dragen.

De voorzitter bedankt voor het aanbod. De actiepuntenlijst is na AO-105 gehalveerd. Daarmee hebben we een flinke stap gezet.

5. Actiepuntenlijst

De actiepunten worden doorgenomen.

98-01: vervolgoverleg LSA organiseren

In navolging van hetgeen is behandeld onder agendapunt 4.7, zal dit actiepunt worden afgevoerd van de lijst. Indien LSA een daadwerkelijke volledige livegang heeft gehad, zal indien nodig hiervoor een nieuwe actiepunt voor opgenomen kunnen worden.

101-02: overleg over frequentiebeleid

Hiervoor is een 'Benen op tafel'- sessie gepland met de beleidsadviseurs van het kerndepartement en de verenigingen.

104-02: Aanpassing banddeel 50 – 50,5 MHz

De RDI heeft een reactie gegeven op het verzoek van de verenigingen om het maximale zendvermogen op te hogen naar 400 watt. De verhoging van het zendvermogen naar 120 watt wordt meegenomen in de wijziging op de Regeling (zie bovenstaand onder 4.8). Wens bij de verenigingen blijft een maximum van 400 watt. Bij veranderingen in dit banddeel als gevolg van bijvoorbeeld een Europees rail-systeem, zou een heroverweging op dit punt opportuun kunnen zijn. Dan kan het als een nieuw actiepunt opgenomen worden. Voor nu rest op dit actiepunt 104-02 enkel nog de doorvoering ervan in de Regeling.

105-01: AT vraagt het CBR om in het volgende AO toelichting te geven over de examens

Zie hiervoor hetgeen hierover onder agendapunt 2.1 uiteen is gezet. Actiepunt afgerond.

105-02: N-herijking, correctie 14 MHz

Besproken onder agendapunt 4.8. Het agendapunt wordt afgesloten.

105-03: Antenneplaatsing

Enige tijd geleden is gesproken over antenneplaatsingen voor amateurs. Een verslag hiervan is met inputdocumenten naar EZK gegaan. EZK heeft aangegeven hier naar te kijken en het door te sturen naar het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. De vraag is gesteld wat hiermee is gedaan.

Vanuit EZK is op navraag hierop teruggekoppeld dat in maart 2021 een overleg met vertegenwoordigers van RFDX en de radiozendamateurverenigingen heeft plaatsgevonden. De problematiek bij de vergunningaanvraag voor een antenne(installatie) is daarin goed voor het voetlicht gekomen en er is in het overleg uitvoerig over de achtergrond en

mogelijke oplossingen gesproken. Met betrekking tot de wens om de hoogtegrens voor vergunningvrije antennes voor radiozendamateurs (uniform) te verhogen zijn EZK en het Ministerie van BZK van mening dat een verdere beperking van de beleidsruimte van gemeenten niet gepast is. Het is aan gemeenten om bij de vergunningverlening de belangen te wegen van de radiozendamateur, planologie, welstand en omwonenden. Ook komt bij de Omgevingswet de nadruk te liggen op subsidiariteit. Het uitgangspunt is bevoegdheden zoveel mogelijk lokaal te regelen tenzij het nationaal nodig is. Het advies is dan ook om als gezamenlijke radiozendamateurverenigingen de voorlichting aan gemeenten te verbeteren; bijvoorbeeld het organiseren van open dagen kan een beter beeld geven van de activiteiten van de zendamateurs, ook bij de betreffende ambtenaar van de gemeente die de vergunningaanvraag behandelt. In combinatie met het gegeven dat de Omgevingswet gemeenten ruimte geeft om ook ruimere regels in het omgevingsplan te formuleren kan dit ook een kans zijn voor radiozendamateurs.

De vereniging geven hierop aan teleurgesteld te zijn in de uitkomst. Dit omdat gemeenten niet altijd thuis lijken te geven. Bezien zou moeten worden hoe dit opgepakt moet en kan worden vanuit de verenigingen. Dit actiepunt is hiermee afgerond.

Nr.	Onderwerp	Actie door	Gereed voor	Gereed
98-01	Vervolgoverleg LSA organiseren	AT	Oktober 2019	Wordt afgevoerd
101-02	Overleg over frequentiebeleid organiseren in september 2020. De verenigingen komen met een inputdocument.	AT/EZK en verenigingen	September 2020	Wordt afgerond Q2 2023
104-02	Voorstel verenigingen aanpassing banddeel 50 – 50,5 MHz en het wijzigen van de vermogensbeperking naar 400 Watt voor het primaire deel	AT	AO-105	Q1 2023
105-01	AT vraagt het CBR om in het volgende AO toelichting te geven over de examens	AT	AO-106	Afgerond
105-02	N-herijking, correctie 14 MHz	AT	AO-107	Q3 2023 Afgerond
105-03	Navraag doen of en zo ja welke opvolging er wordt gegeven aan het overleg met EZK over antenneplaatsing	AT	AO-106	Afgerond

6. Onderwerpen uit internationale gremia

6.1 Ter informatie: documenten over de 23 cm band

Verenigingen hebben verschillende documenten toegestuurd (bijlage nummer 7). Het betreft nieuw Montecarlo-analyses. Documenten zijn ter informatie toegestuurd.

7. Ontwikkelingen in de amateurwereld

De verenigingen melden dat er begin november een IARU-conferentie wordt gehouden, C4, C5 en C7.

De VRZA meldt dat op 5 mei aanstaande het 100 jaar geleden is dat de eerste radiotelegrafie-verbinding tussen Nederland en Nederlands-Indië tot stand is gekomen. Ter ere hiervan zal de VRZA weer proberen een CW-verbinding vanaf radio Kootwijk tot stand te brengen. Dit zal worden gedaan op 6 en 7 mei.

VRZA deelt mee dat haar ledenaantallen stijgende zijn. Wel zien zij een afvlakking daarin. Aanwas van jongeren blijft nog wat achter, maar ze zijn blij met de nieuwe leden.

VERON geeft aan dat er steeds meer activiteit in 40 MHz-band zichtbaar is. Een aantal landen heeft hiervoor vergunningen. Onder andere Bonaire.

8. Rondvraag/datum volgend overleg/sluiting

Het volgende AO (AO-107) zal worden gepland op 18 oktober 2023.

VRZA heeft via haar ALV signalen opgevangen dat het niet toegestaan zou zijn om radiozendapparatuur te hebben zonder dat je daarvoor een vergunning hebt.

De RDI nuanceert dit dat de wet vereist dat je een vergunning of registratie nodig hebt als je een radiozendapparaat 'geheel of gedeeltelijk aangelegd aanwezig' hebt. Het is dus niet zo dat je al een vergunning nodig hebt als je een radiozendapparaat alleen aanwezig hebt, bijvoorbeeld in een doos op zolder.

Zoals genoemd is dit het laatste AO voor Ron Goossen en Martin van Gils. De Verenigingen en de RDI spreken hun dank uit aan beide heren voor hun inzet in de verenigingen en hun inzet in het AO en overhandigen de heren een klein presentje als dank. De RDI nodigt in dat kader alle aanwezigen uit voor een borrel ter ere van het afscheid van Martin en Ron.